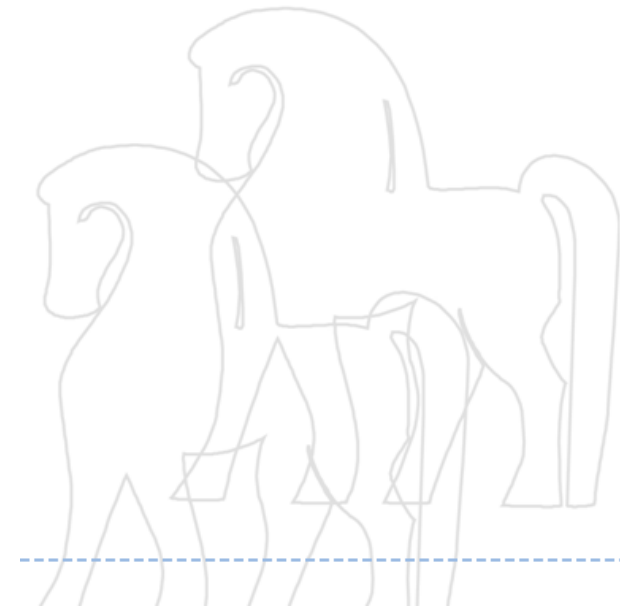

Samfunn analysen

Revidert desember 2016

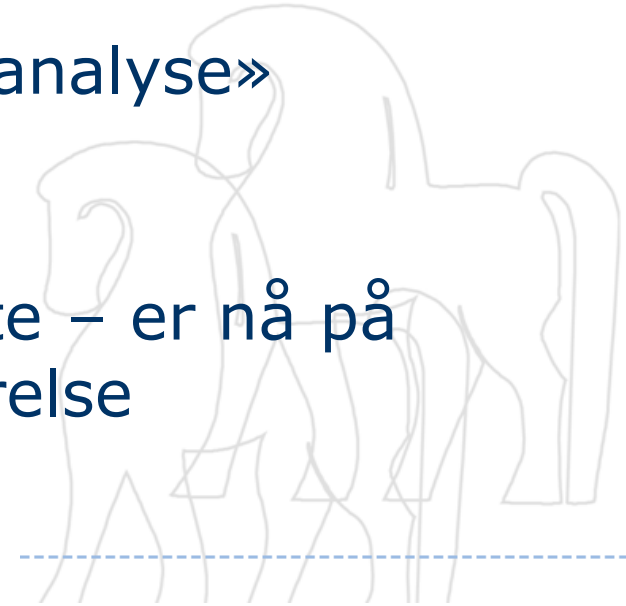

Hvorfor samfunnsanalyse?

- Kommunal planlegging krever kunnskap om hvordan samfunnet i og rundt oss er, og hvordan det utvikler seg.
- En samfunnsanalyse er et lovkrav iht. Plan- og bygningslov, Folkehelselov, Kommunelov (*bærekraft, drøfting av kommunens strategiske valg, oversikt mv.*)
- Samfunnsanalysen danner grunnlag for å utforme den kommunale planstrategien, og bidra til et helhetlig utgangspunkt for sektorenes bidrag i planleggingen.
- Skal bidra til informerte og kunnskapsbaserte grunnlag for strategier og beslutninger – både administrativt og politisk

Tema i samfunnsanalysen

- Etter beste skjønn gjort et utvalg av tema
- Ikke sektorbasert – på tjenestenivå, og noen vil helt sikkert savne «sine» spesifikke områder, utfordringer og interessefelt
- Men analysen er ikke en «fullskala-analyse» hverken i bredde eller dybde
- Skal være «tilgjengelig» for de fleste – er nå på smertegrensen når det gjelder størrelse

Struktur og innhold

1. Globale og nasjonale samfunnstrender

- Globalisering versus proteksjonisme
- Demografi
- Digitalisering
- Samfunnssikkerhet
- Individualisering og rettighetssamfunn

2. Strukturreformer i offentlig sektor

3. Folkehelse og sosial ulikhet

4. Kompetanseutvikling, innovasjon og ledelse

5. Klima, miljø og arealbruk

6. Likestilling og mangfold

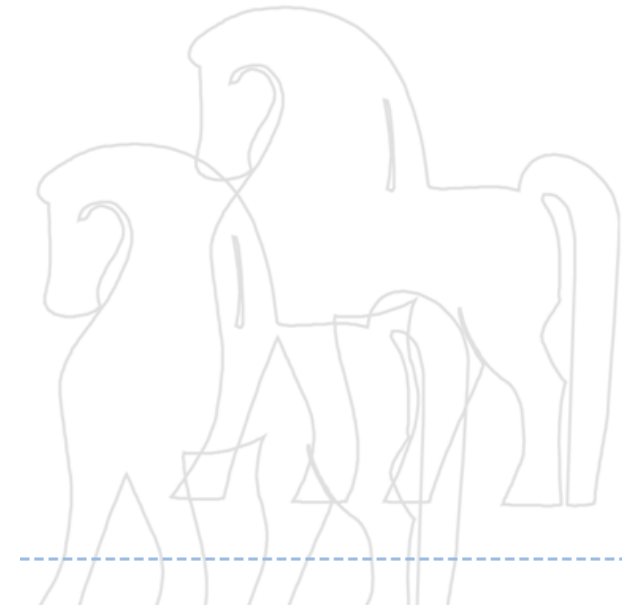
7. Omdømme og stedsutvikling

8. Demokrati, medvirkning og frivillighet

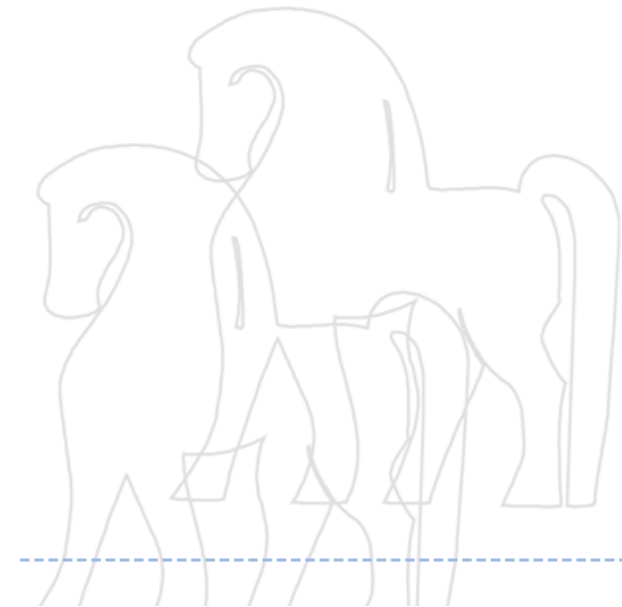

- Inndelt i emner
- Innledning og faktabeskrivelser
- Punktvisse trender
- Nøkkelkilder

- Få bilder og figurer

Noen utvalgte observasjoner og trender...

Globale og nasjonale trender

- Globaliseringen fortsetter, men også en gryende proteksjonisme...
 - Hva betyr det for oss?
- Demografi:
 - Eldrebølge som før...
 - Befolkningsutvikling 2016: + og -
- Digitalisering:
 - 4. industrielle revolusjon, store strukturelle endringer i næringsstruktur – store endringer i kompetansebehov i arbeidslivet og i hele utdanningsløpet.
 - «Funksjonshemming»
 - Kommunen som organisasjon, som serviceinstitusjon og tjenesteleverandør må «følge med i timen»

Globale og nasjonale trender forts...

- Samfunnssikkerhet
 - Tillitsskapende samfunnutvikling
 - «Naboskapets» og lokalsamfunnets betydning
 - Klimatilpasninger og beredskap
- Individualisering og rettighetssamfunn
 - Velferdsstatens bærekraft, grunnlag og legitimitet
 - Betydningen av inkluderende og omsorgsfulle nærmiljøer

Strukturendringer i offentlig sektor

- Kommunereformen
- Regionreformen
- Politireformen
- Universitets- og høyskolereformen
- Samhandlingsreformen

m.v.

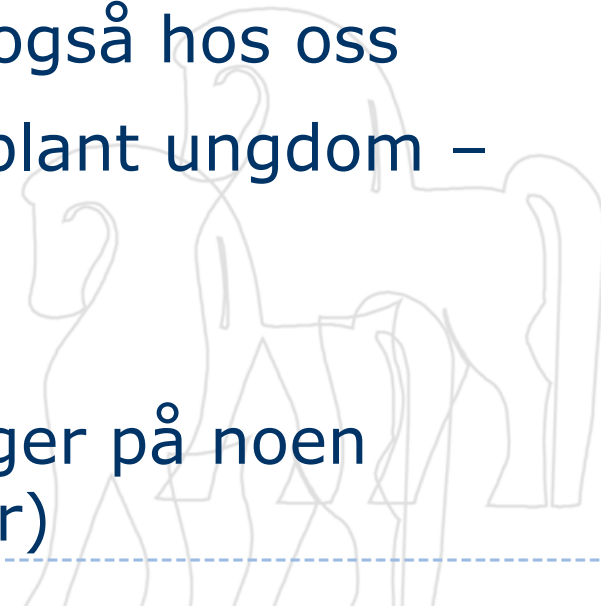
- Utfordrer kommunenes rolle i samhandlingen med andre offentlige aktører og i samfunnsutviklingen
- Større enheter over alt ellers – men status quo i kommunene... Hva betyr det?

Folkehelse og sosial ulikhet

- Bærekraftig samfunnsutvikling = god folkehelse og liten sosial ulikhet
- Helseskadelige levevaner og psykososiale utfordringer preger bildet i begge kommuner. NB! Sosiale årsaker og sosial gradient
- Økt fattigdom og økte forskjeller – også hos oss
- Ungdata: Økning i psykiske plager blant ungdom – særlig jenter. NB! Gutter
- Sykeliggjøring av normalitet
- Forskjeller mellom Verdal og Levanger på noen folkehelseparametre (eks. levevaner)

Kompetanse, innovasjon og ledelse

- Store strukturelle endringer i arbeidslivet – vi kjenner ikke framtidens kompetansebehov
- 4. industriell revolusjon – digitaliseringen
- Frafall vgs: «drop-out» versus «push-out» → utfordring for hele utdanningsløpet
- Fornyelse av læreplan i skolen: Mer dybde
- Ledelse på nye måter; relasjoner, etikk, involvering, innovasjon, nettverk, partnerskap...

Klima, miljø og arealbruk

- Det grønne skiftet – også i kommunene
- Paris-avtalen forplikter!
- Arealbruk og jordvern – høyaktuelt også for oss
- Småbyer og sentralisert befolkning
 - men opptrer som om alle bor på bygda/desentralisert

Likestilling og mangfold

- Et likestilt samfunn = lønnsomt og bærekraftig samfunn
 - Økt seksualisering i reklame, medier og populærkultur
 - Åpenhet og legitimitet knyttet til ulik seksuell orientering viktig for at alle kan mestre sine liv i lokalsamfunnet
 - På flere likestillingsparametre scorer både Verdal og Levanger dårligere enn landet (eks. deltid, kjønnsbalanse i vg. skole)

Omdømme og stedsutvikling

- Omdømme viktig for oss som allerede bor her, men også viktig for tilflytting → «Den gode spiral»
- Gode kompetansemiljø → sjølfosterkende og tiltrekkende
- Utvikle stedene gjennom å ta vare på historie og kulturarv
- Verdal: Ungdata og SSB-statistikk viser at jenter ikke i samme grad flytter tilbake til eller ønsker å bli værende i kommunen

Demokrati, medvirkning og frivillighet

- Valgdeltakelse viktig for det representative demokratiets legitimitet → alle grupper må være representert
- Demokratiindeksen i borgerundersøkelsen (bl.a. tillit til folkevalgte): Positiv utvikling i Levanger, på stedet hvil i Verdal
- Kommunens utfordringer må løses i samspill med samfunnet rundt → dette krever reell medvirkning
- Frivilligheten en svært viktig samfunnssektor, og må være en likeverdig samarbeidspart for kommunen

